

היום נלמד בעזרת ה':

מנחות דף עג

(בעמוד הקודם)

רבינא אמר: אין לדמות בין מה שאמר רבי יוסי שבגד הנחלק טהור, למה שאמר רבי מאיר כאן שאבר היוצא נשאר בטומאתו אף לאחר שנשחטה האם. משום שבגד אינו מיועד לחותכו, אלא אדרבה עדיף לו שישאר שלם, ולכן, רואים אותו כשלם. והחיבור שבין כל חלקי הבגד הוא מקום בית הסתרים. ולפיכך סובר רבי יוסי שאין בהם טומאת מגע מדרס הזב.

אבל אבר של עובר היוצא לחוץ עומד לחותכו, שהרי הוא אסור באכילה ויש לחותכו משאר אברי העובר המותרים. וכל העומד לחתוך נחשב כחתוך. לפיכך דנים את מקום החיתוך שבין האבר היוצא כחתוך וכגלוי, ואין זה מקום הסתר. וכיון שנוגעים האבר היוצא ושאר העובר זה בזה, מטמא האבר את העובר בטומאת מגע.

נמצא, שדעת רבי מאיר במשנתנו, הסובר ששחיטת האם אינה מטהרת את העובר מידי טומאת נבלה, אינה בהכרח משום שסבור רבי מאיר שטומאת בית הסתרים מטמאת, ומשנתנו נאמרה אף לדעת רבי יוסי, הסובר שטומאת בית הסתרים מטמאת.

כמאן? כרבי מאיר: הגמרא מבארת שהסברא הזו ש"כל העומד ליחתך כחתוך דמיו" היא כדעת רבי מאיר וכדלהלן.

דתנן כל ידות הכלים וכו': יש הלכה בטבילת כלים, שהכלי נטהר מטומאתו רק אם מטבילים את כל חלקי הכלי, כולל הידיות שלו וכדומה. ואם השאיר מעט מהכלי בחוץ, אין הכלי נטהר בטבילה.

ולכן, ידיות הכלים שהן ארוכות יותר מכפי הצורך והוא עתיד לחתך אותן, לדעת רבי מאיר מטביל את הכלי עד 'מקום מדה' כלומר עד למקום שבדעתו לקצץ את

הידיית, והחלק העתידי להיקצץ, יכול להישאר מחוץ למי המקוה. לדעת רבי יהודה צריך להטביל גם את החלק העומד ליקצץ.

נמצא, שלדעת רבי מאיר כל העומד ליחתך כחתוך דמי, ולכן הידיות העומדות לקציצה אינן צריכות טבילה. אבל לדעת רבי יהודה, כל העומד ליחתך אינו כחתוך, ולכן גם הידיות צריכות טבילה.

ואם כן, משנתנו, הגורסת שכל העומד ליחתך כחתוך דמי, אינה סוברת כדעת רבי יהודה. שהרי לדעתנו אף האבר היוצא של העובר שצריך לחותכו, לא אומרים בו "כחתוך דמי". ואם כן, אין מגעו מטמא את שאר העובר, היות ומגע זה הוא מגע בית הסתרים.

דחייה: אפילו תימא רבנן וכו': יתכן שמשנתנו סוברת 'כרבנן', כלומר כדעת רבי יהודה. כי דוקא לגבי ידות הכלים, סובר רבי יהודה שהעומד ליחתך אינו כחתוך. אבל כאן במשנתנו, מודה רבי יהודה לרבי מאיר שהעובר טמא מחמת מגעו עם האבר היוצא. משום שחבורי אוכלין נחשבים כאילו הם פרודים, בגלל שהם רכים ואין חיבורן חזק כל כך כמו כלים. והוא הדין לחיבור האבר עם העובר, שגם הוא נחשב כ'חיבור אוכלים' לענין זה. ומכיון שנוגעים שהעובר והאבר נוגעים זה בזה, טמא העובר לכולי עלמא (אף לדעת רבי יהודה).

קושיא: בשלמא לעולא: שביאר את טעם דברי רבי מאיר במשנתנו שהעובר טמא משום שמגעו בעת סוף החיתוך מן האבר מגולה, ואינו מגע בית הסתרים, ומשום כך העובר טמא, מובן מה שכתוב במשנתנו "שחט את אמו, ואחר כך חתכה (את האבר)", שעל ידי חיתוך זה נעשה המגע גלוי.

אלא לרבינא, המבאר את טעם משנתנו שהעובר טמא משום שכל העומד ליחתך כחתוך דמי, ולכן אף קודם החיתוך נחשב המקום כחתוך ומגולה, מדוע נקטה משנתנו שמדובר ב"חתכה"? והרי לדבריו, כבר מעת שיצא האבר לחוץ אף קודם החיתוך, נחשב חיבורו כמגע מגולה, ומשום כך טמא!

תירוץ: אידי דתנא רישא חתכה תנא נמי סיפא חתכה: מכיון שבתחילת המשנה מדובר ב"חתכה" ("חתכה ואחר כך שחט את אמו הבשר טהור"), לכן גם בסיפא מדובר ב'חתכה' ("שחט את אמו ואחר כך חתכה, טמא"). אך אין הכרח להעמיד

שמדובר ב"חתכה", אלא אפילו אם לא חתך את האבר טמא העובר, הואיל ועומד ליחתך וכחתוך דמי. ואין זה מגע בית הסתרים.

*

למדנו במשנה - וחכמים אומרים, מגע טרפה שחוטה: המגע של האבר היוצא עם העובר, דינו כמגע טרפה שנשחטה, ולכן העובר טהור מדאורייתא וטמא מדרבנן.

קושיא: טרפה שחוטה מי מטמא? וכי טרפה שנשחטה מטמאה במגע? והרי היא בהמה טהורה!

תירוץ: אין כדאבוה דשמואל: אכן יש לה תורת מגע וכמו שאמר אביו של שמואל בהמה טריפה של מוקדשין, שנשחטה, מטמאה במגעה. טומאה זו היא גזירה דרבנן.

*

למדנו במשנה - מה מצינו בטרפה ששחיטתה מטהרתה אף שחיטת בהמה תטהר את העובר: טעמם של חכמים שהאבר היוצא אינו מטמא על ידי שחיטת האם, כי כמו שמצינו בטרפה, ששחיטתה מטהרתה. כך גם שחיטת האם תטהר את האבר היוצא של העובר.

תניא, אמר להן רבי מאיר: לחכמים - וכי מי טיהר את האבר שיצא מחוץ לאמו, מטומאת נבלה? ולפי דבריכם ששחיטת אמו טיהרה אותו, אם כן עלינו להתיר אותו גם באכילה, ומדוע לענין איסור אכילה נחשב הוא כנבילה?

אמרו לו חכמים - הרבה יש לה לשחיטה זו להיות מצלת על אבר היוצא של העובר שהוא אינו גופה ולטהרו, יותר מאשר להציל על גופה עצמה מטומאת נבילה.

שהרי שנינו (במשנה בתחילת הפרק): חותך מן העובר שבמעיה ומשאיר החתיכה בתוכה, ולאחר השחיטה מותר אבר שחתך באכילה. אבל אם חותך מן הטחול ומן הכליות, אסור באכילה, אף אם היתה החתיכה בתוכה בשעת השחיטה. ולא מועילה לו שחיטת האם לטהרתו. נמצא, שמועילה השחיטה לעובר יותר מאשר מועילה לאם עצמה!

שאלה: מאי קאמרו? מה התשובה שענו חכמים לרבי מאיר? תשובה: **אמר רבא:** ויש אומרים שאמרו זאת 'כדי' (- שם של חכם) בברייתא שהובאה יש חיסרון, וכך יש לגרוס. אמר להן רבי מאיר לחכמים - וכי מי טהרו לאבר זה היוצא, מידי טומאת נבלה? ולדבריכם ששחיטת אמו מטהרתו מטומאת נבילה, אם כן, תתירונו אף באכילה! אמרו לו חכמים - טרפה תוכיח, ששחיטתה מטהרתה מידי טומאת נבלה, ואינה מתירתה באכילה. כי לענין אכילה, באיסור נבלה היא עומדת.

אמר להן רבי מאיר לחכמים - לא ניתן להביא ראיה מטרפה. שהרי אם טיהרה שחיטת טרפה אותה את הבהמה מידי טומאת נבלה, משום ששחיטה זו נעשית בדבר שהיא גופה, וכי משום כך תטהר את האבר היוצא שהוא דבר שאינו גופה של האם אלא רק של העובר?

אמרו לו חכמים - הרבה יש לה לשחיטה זו להיות מצלת על אבר זה שאינו גופה, יותר מאשר יכולה להציל על דבר שהוא גופה עצמה. שהרי שנינו - חותך מן העובר שבמעיה, מותר באכילה. מן הטחול ומן הכליות, אסור באכילה. וכיון שכוחה גדול להציל על דבר שאינו גופה, הרי שאם השחיטה מטהרת את הטרפה מידי טומאת נבילה, כל שכן שתטהר את האבר היוצא שאינו גופה, מידי טומאת נבילה.

תניא נמי הכי: כך גם כתוב בברייתא. אמר להן רבי מאיר לחכמים - וכי מי טיהרו לאבר זה מידי נבלה? אמרו לו חכמים - שחיטת אמו. אמר להם רבי מאיר - אם בכוחה לטהר מידי נבלה, תתירונו אף באכילה. אמרו לו - טרפה תוכיח, ששחיטתה מטהרתה מידי נבלה, ואינה מתירתה באכילה! אמר להן - אם טיהרה שחיטת טרפה אותה, ואת האבר המדולדל שבה, כלומר אבר שחלה או נחתך ממנה בחלקו, ועדיין הוא תלוי ומעורה בה קצת, וכל זמן שלא נפל לגמרי, מועילה לו שחיטת אמו לטהרו מידי טומאת נבלה). הרי זה משום שהם בכלל "דבר שגופה". וודאי שאין לומר שתטהר שחיטה זו את האבר היוצא של העובר, שאינו מגופה של הבהמה הנשחטת עצמה.

אמרו לו חכמים - אכן אף שהעובר אינו דבר שבגופה, מכל מקום הרבה מצלת שחיטת הבהמה על דבר שהוא אינו גופה, יותר מאשר על דבר שהוא גופה של הבהמה עצמה. שהרי שנינו: חותך אדם מן העובר שבמעיה, מותר באכילה. ואילו מן הטחול ומן הכליות של הבהמה עצמה, אסור באכילה! על כרחך, שגדול כוחה

של השחיטה להציל על העובר שהוא אינו גופה, יותר מאשר על אברים שהם מגופה של הבהמה עצמה.

ומבוארת שיטת חכמים במשנתנו, ששחיטת האם מטהרת את האבר היוצא מידי טומאת נבלה.

*

אמר רבי שמעון בן לקיש: כמחלוקת רבי מאיר וחכמים בענין אברים היוצאים מן עוברין בעודן במעי אמן, כך מחלוקת יש ביניהם בענין אברין המדולדלין של הבהמה עצמה. לדעת רבי מאיר אבר המדולדל דינו כנבילה וכמו אבר היוצא מן הבהמה, ולדעת חכמים שחיטה מטהרתו מידי טומאת נבילה, וכמו אבר היוצא.

ורבי יוחנן אמר: מחלוקת רבי מאיר וחכמים היא רק באבר היוצא של עובר. לדעת רבי מאיר טמא כנבילה, ולדעת חכמים דינו כטריפה שנשחטה. אבל, באבר המדולדל בבהמה, לדברי הכל "שחיטה עושה ניפול". כלומר, אף שבחיי הבהמה הדין הוא שכל עוד לא נפל האבר לגמרי אינו נחשב כנבילה וחלק מן הבהמה הוא, מכל מקום כאשר נשחטה הבהמה, חשוב אבר זה כאילו תלוש לגמרי ממנה. ואין השחיטה מטהרתו מידי נבילה. וזהו "שחיטה עושה ניפול". כלומר, שמחשיבה את האבר כ'נפול' לגמרי.

אמר רבי יוסי ברכי חנינא: מאי טעמא דרבי יוחנן אליבא דרבנן, שביאר כי עובר שהוציא ידו, נטהרת היד על ידי השחיטה, ואילו בהמה שנתדלדל אחד מאבריה, אין לו טהרה על ידי שחיטה, אלא מיד עם השחיטה נעשה האבר נבילה? כי אבר של עובר שיצא החוצה, יש לו תקנה, בחזרה. שאם יחזיר העובר את האבר לפנים, הוא יהיה כשר ככל אברי העובר, וכפי שסובר רבי יוחנן [לעיל סח ב] שאם החזיר האבר, מותר האבר באכילה. ואילו אבר בהמה שנתדלדל, אין לו תקנה בחזרה. כי היות שהוא חלה ונתדלדל, אי אפשר שיחזור ויכריא. שהרי מדובר באבר שלקה ואין לו רפואה. ואם כן, לעולם לא יתכן שיחזור למצבו והכשרו כבתחילה. ומשום כך סובר רבי יוחנן, שלדעת חכמים שחיטה מטהרת רק את אבר העובר שיצא, אבל אינה מטהרת את אבר הבהמה שנתדלדל.

מיתבי: מהברייטא הנ"ל. אמר להם רבי מאיר לחכמים, לא ניתן לדמות שחיטת טריפה המטהרת מטומאת נבילה, לשחיטת אמו של עובר, שסבורים חכמים שהיא מטהרת גם את אבר עובר היוצא. כי אם טיהרה שחיטת טריפה אותה ואת האבר המדולדל שבה, שהוא דבר שהוא גופה של הבהמה הנשחטת, וכי תטהר אף את האבר היוצא של העובר, שהוא דבר שאינו גופה?!

בשלמא לדעת רבי שמעון בן לקיש, הסובר שעל ידי השחיטה חכמים מטהרים אפילו את האבר המדולדל שבבהמה, יש לפרש דברי רבי מאיר בברייטא, שלשיטתם של חכמים הוא אמר להם, ששחיטה מטהרת את האבר המדולדל שבבהמה. אולם לדעת רבי מאיר עצמו, אין הבדל בין אבר של עובר שאין לו טהרה על שחיטת האם, ובין אבר המדולדל בבהמה שאין לו טהרה על ידי שחיטת הבהמה, לפי ששחיטה עושה ניפול [כפי שהובא בגמרא לעיל], ושניהם לדעת רבי מאיר שוים בדינם.

אלא לדעת רבי יוחנן, הסובר שלא טיהרו חכמים על ידי שחיטה אלא רק אבר היוצא של העובר, אך אבר המדולדל שבבהמה אין לו טהרה על ידי שחיטה, קשה איך אמר להם רבי מאיר לחכמים [בברייטא שהובאה לעיל] "ואת האבר המדולדל", כאשר לדעת רבי יוחנן, כלל לא טיהרו חכמים?

אלא, אי אתמר הכי אתמר: אלא המחלוקת של רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש, בדעת חכמים, נאמרה כדלהלן. אמר רבי שמעון בן לקיש כמחלוקת רבי מאיר וחכמים 'בעוכרים' כלומר בדינם של אברים היוצאים מעוברים (שלדעת רבי מאיר האבר טמא בטומאת נבילה אף שהאם נשחטה, ולדעת חכמים דינו כטריפה שחוטתה), כך מחלוקתם בדינם של אברין המדולדלין שבבהמה.

ורבי יוחנן אמר - המחלוקת של רבי מאיר וחכמים היא רק באבר היוצא של עובר. שלחכמים טהור ולרבי מאיר טמא. אבל באבר המדולדל בבהמה, לכו"ע אין שחיטה עושה ניפול וכאשר נשחטה בהמה שאחד מאבריה נדלדל, נשאר דינו ככל אחד מאברי הבהמה, וטהור.

נמצא, שנחלקו רבי שמעון בן לקיש ורבי יוחנן בדעת רבי מאיר. האם דבריו לחכמים "לא אם טיהרה שחיטת טריפה אותה ואת האבר המדולדל שבה", הכוונה היא שרבי מאיר פונה לחכמים שרק לדבריהם האבר המדולדל נטהר, אך הוא עצמו

סבור ש"שחיטה עושה ניפול". או שאף לדעת רבי מאיר האבר המדולדל נטהר על ידי השחיטה. ובדבריו "ואת האבר המדולדל שבה" נתכוון לומר שאף לשיטתו האבר טהור. ומכל מקום, אין קושיא מדברי הברייתא שהובאה לעיל.

אמר רבי יוסי ברבי חנינא: מהו טעמו של רבי יוחנן אליבא דרבי מאיר, שיש חילוק בין אבר היוצא של עובר שאינו נטהר על ידי שחיטה, לבין אבר המדולדל של בהמה שנשאר טהור כשאר אברי הבהמה? והתשובה – אבר המדולדל, הוא גופה של בהמה, ולכן הוא נטהר הוא על ידי השחיטה. ואילו אבר העובר היוצא, אינו גופה הוא ולכן אין לו טהרה על ידי שחיטת האם.

אמר רב יצחק בר יוסף, אמר רבי יוחנן: רבי מאיר חכמים מודים שמיתה עושה "ניפול". בהמה שיש בה אבר מדולדל, ומתה, נידון אבר זה כאילו נפל ממנה בחייה, ואינו נחשב כנבילה כשאר אברי הבהמה המתה, אלא הוא טמא בטומאת אבר מן החי. ודין זה הוא רק כאשר מתה ונתנבלה הבהמה מעצמה. אך כאשר נשחטה הבהמה שנתדלדל אחד מאבריה, אין שחיטה עושה ניפול, אלא דינו של האבר המדולדל שטהור הוא ככל אברי הבהמה הנשחטת.

קושיא: במאי עסקינן? על איזה אבר נאמרו דברי רב יצחק בר יוסף בשם רבי יוחנן? אם דבריהם נאמרו באבר יוצא מן העובר, שמיתה עושה ניפול ואין שחיטה עושה ניפול, הרי בדין זה נחלקו רבי מאיר וחכמים, אם שחיטת האם מטהרת את אבר העובר. אלא על כרחך, דברים אלו נאמרו באבר המדולדל בבהמה. שאם מתה הבהמה, מיתה עושה ניפול באותו אבר וטמא בטומאת אבר מן החי, ואילו שחיטה אין עושה ניפול, וטהור האבר המדולדל כשאר אברי הבהמה השחטה. וקשה, למה צריך רבי יוחנן לחדש דינים אלו? והרי, דינה של מיתה עושה ניפול, כבר שנינו אותו! וכן הדין ששחיטה אינה עושה ניפול, כבר שנינו אותו! והגמרא מביאה את דברי המשנה על שני הדינים הללו.

לצורך הבנת המשנה, יש להקדים: א. לא כל חלק הפורש מן החי הוא "אבר מן החי", אלא רק אבר שלם נידון כ"אבר מן החי". אך אם פורשת חתיכת בשר מן החי, אין לה דין "אבר מן החי" אלא "בשר מן החי".

ב. בשר מן החי אינו מטמא טומאת אבר מן החי, ולא כל טומאה אחרת. לפיכך, אם לא נשטף הבשר במים או באחד משאר שבעה משקין לאחר שפירש, אינו טמא, ואינו מקבל טומאה. ואם נגע במשקה, הוכשר לקבל טומאה.

מתה הבהמה וכו': בהמה שיש בה אבר מדולדל ובשר מדולדל (שפסקה חיותו ונתדלדל ותלוי בבהמה), אם מתה הבהמה, אין הבשר שפרש ממנה טמא בטומאת אבר מן החי (כפי שביארנו בהקדמה), וכדי לקבל טומאה הבשר צריך הכשר על ידי מים או שאר משקין. ואילו האבר המדולדל, מטמא משום 'אבר מן החי', לפי שמיתה עושה ניפול, ואינו מטמא טומאת נבילה משום 'אבר מן הנבלה' כיון שמיתה עושה ניפול, הריהו טמא בטומאת אבר מן החי. ובשר שפרש מאבר מן החי, אינו טמא לא משום אבר מן החי ולא בטומאת נבילה, דברי רבי מאיר. (ואין חולק עליו בענין זה).

ומדברי המשנה הללו עולה שמיתה עושה ניפול. ומשום כך אין חתיכת הבשר הפורשת מאבר המדולדל טמאה טומאת נבילה. וכן האבר נידון כאבר מן החי ולא כאבר מן הנבילה. משום שמיתה עושה ניפול, ונידון האבר והבשר כאילו נפלו בחי הבהמה. וקשה כאמור, מדוע צריך לדברי רבי יוחנן שמיתה עושה ניפול?

שחיטה נמי תנינא: גם את הדין ששחיטה אינה עושה ניפול כבר שנינו (במשנה שם). נשחטה הבהמה שיש בה אבר ובשר מדולדלין, האבר והבשר אין בהם טומאת אבר מן החי מחמת עצמם, לפי שאין שחיטה עושה ניפול, אלא הוכשרו אברים הללו לקבל טומאה על ידי שנשטפו בדמיה, דברי רבי מאיר. רבי שמעון אומר: לא הוכשרו לקבל טומאה על ידי הדם, וכל עוד לא נשטפו על ידי משקה, הם אינם מקבלים טומאה. וטעמו, שאין בכח הבהמה עצמה, להיות סיוע עבור הכשר טומאה לאבר של עצמה. מכל מקום, מכך שאין האבר והבשר המדולדלין טמאים בטומאת אבר מן החי, מוכח שאין שחיטה עושה ניפול.

דחייה: אי מההיא: אם רצינו להוכיח ממשנה זו שלדעת רבי מאיר הוכשרו האברים לקבל טומאה על ידי הדם, היינו אומרים שאכן לדעת רבי מאיר אבר המדולדל שבבהמה נעשה נפול על ידי שחיטה וכמו אבר היוצא של עובר, ומטמא טומאת אבר מן החי. ומה שנאמר במשנה שם "הוכשרו בדמיה", הכוונה היא על הבשר המדולדל, שטהור מדין "בשר מן החי", ששנינו כי בשר הפורש מן החי טהור ואינו

כאבר מן החי. ונמצא שצריכים אנו לדברי רב יצחק בר יוסף בשם רבי יוחנן ששחיטה אינה עושה ניפול, לפי שמדברי רבי מאיר לכאורה אין ללמוד זאת.

קושיא: והא הוכשרו קתני: הרי במשנה שם כתוב "הוכשרו בדמיה" כלשון רבים. ואם היתה הכוונה רק לבשר המדולדל, היה צריך להיאמר "הוכשר". ואם כן, בהכרח שכונת רבי מאיר גם לאבר המדולדל! ושוב נמצא שדברי רבי מאיר מהווים מקור לדיון "שחיטה אינה עושה ניפול" (ושוב יש להבין מהו הצורך בדברי רב יצחק בר יוסף בשם רבי יוחנן ששחיטה אינה עושה ניפול?).

תירוץ: מהו דתימא: היינו אומרים שדברי רבי מאיר במשנה "הוכשרו", כוונתם שהכשר אחד שנעשה על ידי הדם יש לבשר הפורש מן הבהמה, שכאמור טהור ואין לו הכשר לקבלת טומאה אלא על ידי הדם, ואילו ההכשר השני שנעשה על ידי הדם, הוא לבשר הפורש מן האבר המדולדל. וכפי ששנינו שאין טומאת אבר מן החי אלא לבשר הנמצא באבר כשהוא שלם. אך בשר הפורש, אין בו טומאה זו.

נמצא, שמדברי רבי מאיר במשנה, אין ללמוד על טהרתו של אבר המדולדל שבשחוטה. לפי שצריך ללמוד בשר בהמה ובשר האבר כאמור. ואם כן, שוב צריכים אנו לדברי רב יצחק בשם יוסף בשם רבי יוחנן ששחיטה אינה עושה ניפול, ואף אבר המדולדל טהור.

קושיא: ומאי אולמיה דהא מהאי? במה גדול כוחו של בשר הפורש מן האבר, מבשר הפורש מן הבהמה? שאף על פי ששונים במשנה שבשר הפורש מן החי צריך הכשר על ידי הדם, צריכה המשנה אף להשמיענו שבשר הפורש מאבר מן החי, יש לו הכשר על ידי הדם?

תירוץ: סלקא דעתך אמינא: צריך להשמיע באופן מיוחד את דינו של בשר הפורש מן האבר, כי היינו אומרים שהואיל וכאשר היה בשר זה חלק מן האבר היה מטמא טומאה חמורה כנבילה (שמטמאת אדם וכלים) אגב אביו, היינו האבר מן החי עצמו, שחתיכת בשר זו היתה חלק ממנו. היינו אומרים כיון שכבר היה בשר זה חלק מטומאה חמורה, הוא אינו צריך הכשר על ידי מים כדי לטמא, אלא מקבל טומאה מאיליו אף בלא הכשר. קמשמע לן שאף בשר מן האבר אין לו הכשר לקבל טומאה, אלא רק על ידי דם הבהמה, כדין כל אוכלין שאינם נטמאים אלא על ידי הכשר.

אמר רב יוסף: נקוט דברי דרב יצחק בר יוסף בשם רבי יוחנן בידך, שלדברי הכל אין שחיטה עושה ניפול, ולא כמו שהובא בתחילה בשם רבי יוחנן ששחיטה עושה ניפול. כי רבה בר בר חנה הביא כן משמו של רבי יוחנן, וכדלהלן.

דתניא: נאמר "ובשר בשדה טרפה לא תאכלו" לרבות את האבר והבשר המדולדלין, שבכמהם ובחיה ובעוף, ששחט אותם, שהאבר והבשר המדולדלין אסורין באכילה.

ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: אין באבר ובבשר המדולדלין הללו איסור אבר מן החי מדאורייתא, אלא מצות "פרוש" בלבד. כלומר, חכמים ציוו על הפרישה מאבר ובשר המדולדלין, ואילו הפסוק "ובשר בשדה טרפה" אינו אלא אסמכתא בעלמא. ומוכח, שמדאורייתא לא נעשה האבר המדולדל לאבר מן החי על ידי השחיטה, לפי שאין שחיטה עושה ניפול.